

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Distinctio Prima. De Beneficijs Ecclesiasticis, eorúmque Collatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

Dist. 1. Quest. 1. Quid, & quotuplex sit Beneficium Ecclesiast. 681
cientes, meritò etiam in Theologia Morali discutiuntur, ne cul-
pabilis eorum ignorantia multorum peccatorum origo sit,
& fomentum.

DISTINCTIO I.

De Beneficijs Ecclesiasticis, eorùmque
Collatione.

QUÆSTIO I.

Quid, & quotuplex sit Beneficium Ecclesia-
sticum?

2. **B**eneficium generatim sumptum aliud non est, quàm be- ^{Beneficium}
nevola actio tribuens gaudium capientibus: quo modo ^{generatim}
comprehendit quodlibet Beneficium, tam laicale, quàm ^{Quomodo}
Ecclesiasticum. In proposito sermo est de solis Beneficijs Eccle- ^{in proposito}
siasticis, quæ autoritate Ecclesiæ sunt instituta, atque conferri so- ^{sumatur?}
lent Clericis propter officia spiritualia, & honestam eorundem
sustentationem, ne alioquin in opprobrium Ordinis Clericalis
mendicare, vel negotiari cogantur; simulque, ut adim-
pleatur illud Apostoli 1. Corinth. 9. *Qui altari deserviunt, cum al-*
tari participant.

3. **CONCL. I.** Beneficium Ecclesiasticum, est jus perpetuum ^{Beneficium}
percipiendi fructus ex bonis Ecclesiasticis, propter aliquod offi- ^{Ecclesiasti-}
cium spirituale, personæ Ecclesiasticæ autoritate Ecclesiæ con- ^{cum, quid?}
stitutum. Ita in re Doctores communiter.

4. Tria siquidem in Beneficio Ecclesiastico distinguuntur. ^{Tria in eo}
Primum, est officium aliquod spirituale, utpurà obligatio recitandi ^{distinguan-}
Horas Canonicas, deserviendi alicui Ecclesiæ, administrandi ^{tur.}
Sacramenta, celebrandi certas Missas, &c. Et hoc est omninò
spirituale, non tamen est Beneficium, sed fundamentum & cau-
sa Beneficij Ecclesiastici; nam propter officium datur Beneficium,
c. ult. de Rescriptis in 6. Secundum, est jus percipiendi fructus ex bo-
nis Ecclesiasticis; & hoc jus propriè dicitur Beneficium; estque
spirituale, quia oritur ex spirituali officio. Tertium, sunt ipsi
fructus percipiendi ex bonis Ecclesiasticis, id est, ex bonis Deo dicatis,
atque

atque Ecclesiæ donatis : Et hi sunt quid temporale , licetque venduntur absque labe Simonæ , prout patet in fructibus Decimarum.

Quomodo
fit jus per-
petuum ?

5. Additur in data definitione, *jus perpetuum*. Quia de natura Beneficij Ecclesiastici est, ut institutum perpetuò duret, & non conferatur ad certum duntaxat tempus, sed regulariter ad totam vitam Beneficiarij; adeoque Beneficiarius in eo intituletur, seu investiat, *arg. c. Sanctorum, dist. 70. ibi: In qua Ecclesia quilibet titulus est, in ea perpetuò perseveret.*

Ejus Laicus
est incapax.

6. Et subjungitur, *persona Ecclesiastica*. Quia Laicus est incapax Beneficij Ecclesiastici: ante omne enim Beneficium requiritur prævius Clericatus, seu prima saltem Tonsura, adeò ut sine eo quis ad Beneficium possidendum sit inhabilis; nam generaliter Laici spiritualia possidere non possunt, *c. Causam de Præscript. & alibi.*

Debet con-
stitui au-
thoritate
Ecclesiæ.

7. Dicitur ultimò, *authoritate Ecclesia constitutum*. Quia Beneficia non nisi auctoritate Ecclesiæ institui, seu erigi possunt. Unde si quis certas Missas, vel etiam Anniversarium, in perpetuum fundaverit, nisi simul approbatio Episcopi accesserit, non erit Beneficium, sed tantum pia donatio, vel Legatum pium. Barbofa *lib. 3. Juris Ecclesiast. univ. cap. 4. num. 16.* Engel, & alij.

Beneficia
Ecclesiastica
majora,

8. CONCL. II. Beneficia Ecclesiastica variè dividuntur. Ita omnes, & patet inductione. In primis enim Beneficia alia sunt *Majora*; ut Papat, Patriarchatus, Cardinalatus, Archiepiscopatus, Episcopatus; quibus addunt Abbatiam; nam Abbates in suos *quasi Episcopalem jurisdictionem* obtinent. *c. Abbates, de Privileg. in 6.* Et hæc communi nomine Beneficij, ac nisi secùs exprimat, comprehendi non solent, cum sint *Culina Dignitatum*, prout appellantur *cap. Venerabilis de Præbendis*. Alia dicuntur *Beneficia Minora*; ut sunt cætera prædictis inferiora.

Et minora,
Regularia,
& Sæcularia.

9. Deinde Beneficia alia sunt *Regularia*, alia *Secularia*. Illa sunt, quæ solis Regularibus competunt, aut pro ipsis tantum instituta fuerunt: ut Abbatia, Prioratus, &c. *Secularia* econtrà censentur, quæ sunt addita, seu debita sæcularibus Clericis; id est, illis, qui nullam Regulam ex Ordinibus ab Ecclesia approbati sunt professi, sed in sæculo existentes serviunt Deo sub Statu Clericali. Et de hac divisione loquitur illud receptum Canonistarum: *Secularia Beneficia sæcularibus, & regularia regularibus sunt*

conferenda, c. Cum ad nostram. & c. Officij. de Electione, juncto Concilio Trid. Sess. 14. de Reform. cap. 10. Intellige, nisi causâ necessitatis exigente, deque consensu Superiorum, aliud fieri expediat.

10. Rursum alia sunt Beneficia curata, quæ videlicet curam animarum habent annexam: qualia habent Parochi, &c. Alia dicuntur Beneficia non curata, seu quibus nulla ejusmodi animarum cura est annexa: & in dubio Beneficium censetur non curatum, ac proinde asserenti curatum, incumbit hujus probatio.

11. Insuper Beneficia Ecclesiastica juxta triplicem modum, quo communiter conferri solent, dividuntur in collativa seu libera, in patronata, & in electiva. Beneficia electiva vocantur, quæ conferuntur per electionem legitimè celebratam, atque à Superiore confirmatam. Patronata, quæ ad Patroni præviam præsentationem, & subsequatam institutionem à Prælato factam conferuntur. Seu brevius: Patronata sunt, quæ subsunt Juri patronatus. Tandem Beneficia collativa, seu libera appellantur, quæ per liberam Superioris collationem sine prævia Capitulari electione, vel alterius præsentatione conferuntur.

12. Beneficia ulterius dividuntur in patrimonialia, & non patrimonialia. Patrimonialia dicuntur, non quòd patrimonij naturam seu rationem habeant (nam successiones in Beneficijs Ecclesiasticis semper iniquæ, detestabiles, & Sacris Canonibus inimicæ reputantur, c. Accepimus. de Pactis, & c. Ad extirpandas successiones. de Filijs Presbyt.) sed quia juxta Fundatoris institutionem non possunt conferri, nisi Clericis ex tali patria, loco, vel Parochia oriundis. Beneficia non patrimonialia vicissim sunt, quæ cuilibet digno, undecunque oriundo, conferri valent.

13. Beneficia tandem alia dicuntur manualia, alia non manualia. Prioris generis sunt ea, quæ ad nutum conferentis avocari possunt; & propterea etiam appellantur Beneficia revocabilia. Sed hæc non sunt propriè dicta Beneficia, cum de se non sint perpetua. Beneficia non manualia e contra sunt, quæ semel collata amplius adimi non possunt, nisi certis de causis à Jure expressis.

14. Quæres, quid sit Dignitas, Personatus, & Officium, & an differant? Resp. I. Hujusmodi vocabula quandoque sumuntur pro synonymis, prout liquet ex c. Cum accessissent, de Constitut.

R r r r 3

stius.

684 *Tract. XI. De Beneficijs, Jure patronatus, & Decimis. Dist. I.*
fitur. ubi idem Primicerius primò appellatur *Personatus*, dein-
de *Dignitas*, & tandem *Officium*. Unde in horum vocabulorum
usu attendendam esse locorum consuetudinem, passim notant
Doctores, ut Vallensis *tit. de Præbendis, n. 7.* Pirhing. *cod. n. 10.* &
alij.

Strictè quid
sit Digni-
tas,

15. Resd. II. Strictè loquendo prædicti termini inter se dif-
ferunt: nam *Dignitas*, est præcedentia cum jurisdictione; *Per-
sonatus* verò, præcedentia sine jurisdictione. Unde ea Beneficia
censentur *Dignitates*, quæ habent annexam præminentiam, at-
que administrationem rerum Ecclesiasticarum cum imperio &
jurisdictione; & quidem (ut notat Sylvester. *¶. Dignitas, num.
1.*) in Foro externo contentioso: ut Præpositura, Decanatus,
Archidiaconatus, Abbatia. Fatendum tamen, *Dignitatem* et-
iam noniri posse ex institutione: ut si in institutione Beneficij cau-
tum fuerit, quòd sit *Dignitas*. Item ex consuetudine: nam si de
consuetudine Ecclesiæ aliqua reputetur *Dignitas*, licet de Jure
non sit talis, tamen *Dignitas* censi debet.

Personatus,
&

16. *Personatus*, propriè accipiendo hunc terminum, est præ-
cedentia sine jurisdictione: qualem habere censetur ille, qui præ-
cæteris Canonicis sui ordinis locum magis honorificum in Cho-
ro, in Capitulo, in Processionibus, & hujusmodi, obtinet. Unde
Beneficium illud, cui talis præminentia sedis, & præcedentiæ ab-
que jurisdictione annexa est, dicitur esse *Personatus*.

Officium?

17. *Officium* tandem est administratio rerum Ecclesiastica-
rum sine alia speciali præcedentia, vel jurisdictione: qualem ad-
ministrationem habent Sacrista, Custos, Thesaurarius, & hu-
jusmodi.

QUÆSTIO II.

De Collatione Beneficiorum.

Beneficia,
quibus mo-
dis conferri
soleant?

18. **C**ONCL. I. Beneficia Ecclesiastica tribus potissimum
modis obtineri, conferri que solent; videlicet per Ele-
ctionem, Præsentationem, & liberam Collationem.
Ita communis; atque desumitur ex illa vulgata divisione Bene-
ficiorum in electiva, patronata, & collativa, de quibus *n. 11.* jam
dictum est.

Alij modi
eadem ob-
tinendi.

19. Dicitur notanter, *tribus potissimum modis*. Nam, quam-
vis hi tres sint communiores, & præcipuè usitati modi, quibus
Beneficia Ecclesiastica obtinere, conferri que solent, ea nihilo-
min.

minùs etiam nonnullis alijs modis acquiri possunt ; utputà per Postulationem , per Translationem Episcoporum ab uno Episcopatu ad alium , item per permutationem , & Resignationem in favorem tertij cum secuta collatione. De quibus partim in progressu , partim uberiùs in Jure Canonico per diversos Titulos tractatur.

20. CONCL. II. Ut per Electionem validè acquiratur , & conferatur Beneficium Ecclesiasticum , necesse est , quòd ea sit canonicè celebrata , & facta à majori atque saniori parte Capituli , sive eorum , quibus jus eligendi competit. Ita desumitur ex *c. Quia propter. & c. In Genesi. de Electione* , & alijs locis Juris Canonici ; ubi dicitur , quòd electio non valeat , nisi vel omnes , vel major & sanior pars Capituli conferat in electum.

Per Electionem, quomodo validè acquirantur?

21. Circa quod notandum , quòd *major pars* censeatur ea , ubi est major numerus eligentium respectu totius Capituli præsentis. De jure enim non sufficit (quidquid sit de speciali quorundam locorum consuetudine contrarià , de qua Engel. *tit. de Election. num. 37.* post Zypæum) habere majora , seu plura vota comparatione alterius minoris partis , *c. Ecclesia. il. 1. de Election. sed* requiruntur majora vota respectu totius Capituli præsentis ; ita ut , si sint duodecim Vocales , requirantur saltem septem vota , *arg. c. Cumana. de Elect. & c. Si cui. eod. in 6.* Sufficit autem quicumque excessus ultra medietatem , etiamsi foret unius medijs voti , v. g. si essent tredecim Vocales , septem vota jam sufficerent.

Major pars eligentium, quæ?

Vota majora, quæ sint?

22. Porrò *pars sanior* censeatur ea , quæ est justior , & majori ratione nititur & autoritate. Glossa *in cit. c. In Genesi.* sive , ut alij loquuntur , *pars sanior* dicitur , quæ constat Viris dignitate , ætate , ac tempore officij , nec non & prudentiâ , pietatèque magis conspicuis. Verùm si nihil opponatur , nec non & in dubio , major pars numero præsumitur etiam sanior , *c. Ecclesia. 57. de Elect.* ibi : *Cùm ubi major numerus est, zelus melior præsumatur, cum concordantijs.*

Sanior pars eligentium, quæ?

23. CONCL. III. Per Præsentationem conferuntur , atque obtinentur Beneficia Ecclesiastica , quando ad præsentationem Patroni , & institutionem subsequutam , factam à Prælato , ea conferuntur. Ita in re communis. Dicitur , *ad præsentationem Patroni* ; id est , illius , qui habet jus præsentandi Clericum idoneum ad tale Beneficium : & id proprio nomine appellatur *Jus patronatus* , de quo inferiùs (a) ex professo dicitur.

Per Præsentationem, quomodo acquirantur Beneficia?

(a) Dist. 3. per totum.

24. Ad.

Institutio,
quid ?

24. Additur, & institutionem subsequutam, factam à Prelato. Si-
quidem *Institutio*, est concessio Beneficij ad præsentationem Pa-
troni facta: & tam ipsa, quàm præsentatio, pertinet ad Jus pa-
tronatûs. Beneficium namque Juris patronatûs non dicitur
propriè conferri, cùm Ordinarius non eligat personam provi-
dendam; sed propriè Ordinarius dicitur instituere, Patronus
verò præsentare. Barbofa *lib. 3. Juris Ecclesiast. univ. cap. 13.*
num. 4.

Institutio
triplex, vis
delicet

25. Cæterùm allata particula intelligenda est de Institutio-
ne collativâ. Nam, ut notat Fagnanus *in c. Cùm Ecclesia, num.*
28. & seqq. de Causa possess. & propriet. tres à SS. Canonibus af-

Authoriza-
bilis,

signantur species Institutionis. Prima dicitur *Institutio authori-*
zabilis: nec aliud est, quàm approbatio ad curam animarum,
arg. c. Cùm satis. de Officio Archidiacon. ubi Summarium sic habet:
Archidiaconus sine mandato Episcopi non committit curam animarum, id
est, non habet institutionem autorizabilem.

Collativa,
seu Verba-
lis, &

26. Altera vocatur *Institutio collativa* (quam alij *verbalem*
appellant) estque ea, per quam titulus Beneficij confertur: ut
si Episcopus, vel alius ordinarius Collator, præsentato ad Bene-
ficium, vel verbis expressis, vel per litteras impertiatur confir-
mationem. Et hæc omnibus ad Beneficium Ecclesiasticum præ-
sentatis adeo est necessaria, ut si propriâ autoritate Beneficium
occupent, fructus illius colligant, aut simile quid facere præsu-
mant, eo ipso jus ex præsentatione sibi quæsitum amittant, *arg. c.*
Avaritia de Elect. in 6. & post Garciam de Beneficijs, p. 1. c. 12. n. 217.
tradit Engel *tit. de Instit. n. 2.*

Institutio
corporalis,
seu realis,

27. Tertia tandem dicitur *Institutio corporalis*, sive (ut alij
loquuntur) *realis*: neque aliud est, quàm missio in possessio-
nem Beneficij; quando nempe datur cuiuspiam actualis possessio
ipsius. De hac fit mentio *c. Ad hæc. de Offic. Archidiaconi, Ibi: In-*
stitutio corporalis, tam super Beneficijs, quàm etiam Dignitatibus ad ipsum
(Archidiaconum) debeat pertinere.

Investitura,
installatio
& c. quid,
quàm sit
necessaria?

28. Et hæc Institutio corporalis alio nomine vocatur *Inve-*
stitura, Installatio, Missio in actualem possessionem. Neque enim quo-
ad titulum institutus, possessionem etiam vacuum Beneficij pro-
priâ autoritate, & sine licentia, sive introductione Superioris,
apprehendere debet: alioquin pœnâ saltē arbitrariâ per Præ-
latum puniendus erit. Covarruvias *lib. 3. variar. Resol. cap. 16.*
num. 7 & seqq. Engel tit. de Institution. num. 4. & alij. Præser-
tim, si alicujus Ecclesiæ consuetudo specialis, vel statutum id exi-
gat,

gar. prout limitat Layman in c. Nosti. n. 5. de Elect. Alioquin enim illum, qui habet jus in re, sive titulum canonicum Beneficii, posse propriâ auctoritate vacantem ejusdem possessionem apprehendere absque alio Superioris, vel Judicis decreto, censet Pirhing tit. de Prabendis, n. 55. citans alios.

29. CONCL. IV. Per liberam Collationem confertur, & Per liberam collationem obtinetur Beneficium Ecclesiasticum, quando illud solo jure collationem Prælati liberè, absque prævia Capitulari electione, vel præsentatione, confertur. Ita communis. Unde Barbosa loc. cit. num. 3. confertur Beneficium, & ait, quòd Collatio Beneficij sit à Superiore gratuito facta concessio. Collatio Beneficij, Et hæc alio nomine vocatur Provisio: quia is, cui est facta collatio, dicitur de Beneficio provifus, aut Beneficium de persona ejus quid? provifum.

Q U Æ S T I O III.

Quinam Beneficia liberè conferre possint?

30. CONCL. I. Papa de Jure communi habet potestatem conferendi omnia Beneficia Ecclesiastica totius Mundi. Ita unanimis Catholicorum; & habetur expressum in Jure Canonico varijs in locis, ut c. 2. de Prab. in 6. & c. Si Papa. de Privil. in 6. & Clem. un. Ut lite pendente & c. ibi. Ad quem (Romanum Pontificem) Ecclesiarum, Personatum, Dignitatum, aliorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum plena & libera dispositio, ex sua potestatis plenitudine noscitur pertinere. Unde receptum dictum est, quòd Papa habeat concurrentem jurisdictionem cum omnibus Ecclesiæ Prælati: quinimò ipse est Ordinarius Ordinariorum.

Papa habet potestatem conferendi Beneficia totius Mundi.

31. CONCL. II. Tribus præcipuè modis Papa solet Beneficia conferre, videlicet jure præventionis, jure concursus, & jure devolutionis. Ita Rebuffus in Praxi, tit. de Devolutionibus, §. 46. & alii; idque ostenditur inductione.

Solet ea conferre tribus modis, videlicet

32. In primis Jure præventionis id fit, quando Romanus Pontifex cuiquam confert gratiam expectativam ad Beneficium primò vacaturum, arg. c. Dudum, & c. Licet Ecclesiarum. de Prabendis. in 6. cum concordantiis. Et hoc est speciale in Summo Pontifice, neque alteri concessum, quòd Beneficium, seu Præbendam nondum vacantem certæ personæ promittere, & jus ad illud dare queat, arg. c. Nulla. de Concess. Prabenda. Idque adeò verum est, quòd etiam promissis Beneficii vacaturi per Præla-

Jure præventionis,

ssff rum

tum Papâ inferiorem facta nihil valeat, nullamque inducat obligationem, *c. Relatum. & c. Ex tenore. eod.* Ubi hujusmodi promissiones Beneficij vacaturi, etiam scriptis datæ, non tene- re dicuntur; cum sint attentatæ contra dispositionem Concilij Lateranensis.

Jure devo-
lutionis.

33. Deinde *Jure devolutionis* Beneficia Ecclesiastica conferun- tur à Papa, quando propter negligentiam conferendi, vel mo- ram eligendi ab inferioribus Ecclesiæ Prælati commissam, talis potestas conferendi ab inferioribus devolvitur ad Summum Pon- tificem. Quia enim Ecclesiæ Cathedrales, & Regulares, ultra tres menses vacare, seu Prælato carere non debent, *text. clar. c. Ne pro defectu. de Election.* alia verò Beneficia intra semestre, seu sex menses conferenda sunt, *c. Nulla. de Concess. Præbenda.* Hinc, si ordinarij Electores aliquem intra præfatum tempus eligere, aut ei Beneficium conferre negligant, vel eligant, seu conferant il- lud indigno, jus eligendi vel conferendi Beneficium plerumque devolvitur ad proximum Superiorem, ac eo etiam negligente, gradatim ad Summum Pontificem, *c. Quamquam. de Elect. in 6. & cit. c. Nulla. de Concess. Præb.*

Collatio Be-
neficii ab E-
piscopo de-
volvitur ad
Capitulum.

34. Veruntamen in hoc posteriori loco habetur specialis li- mitatio, dum statuitur, quòd quando ad Episcopum spectat col- latio Beneficij, & ipse ultra debitum tempus conferre distulit, tunc non ad Superiorem sive Metropolitanum, sed ad Capitu- lum devolvatur collatio illius Beneficij. Idque meritò statutum fuit propter communionem, quæ est inter Episcopum, & Capitu- lum suum Cathedrale: quamquam hoc ipsum procedat dun- taxat in Beneficijs, quæ pertinent ad Episcopum jure proprio; non autem in devolutis ad Episcopum propter negligentiam, vel delictum inferioris Collatoris, ut observat Abbas *in cit. c. Nul- la. de Concess. Præb.* citans alios.

Limitatur
hoc.

Et jure con-
cursûs, quo-
modo?

35. Tandem *Jure concursûs* Papa conferre potest Beneficia Ecclesiastica, eò quòd ipse cum quolibet ordinario Collatore con- currat in potestate & jurisdictione. Nam quamvis Papa pote- statem conferendi Beneficia Ordinarijs contulerit, sibi tamen majorem reservavit, *c. Dudum. de Præbend. in 6.*

Quid juris,
si idem Be-
neficiûm à
Papa, & in-
feriore, duo-
bus confe-
ratur?

36. Unde de plenitudine potestatis potest Summus Ponti- fex quælibet totius Mundi Beneficia Ecclesiastica conferre, eti- am nullâ interveniente negligentia inferiorum Collatorum or- dinariorum: & tunc inter Papam & reliquos inferiores Colla- tores datur locus præventioni, ita ut qui prior contulit, ejus col- latio

latio rata sit. Quòd si idem Beneficium à Papa uni, & ab Ordinario alteri collatum sit eàdem die, nec appareat, quæ collatio fuerit prius facta, erit potior conditio possidentis: si verò neuter possideat, præfertur is, cui Papa, vel ejus Legatus, contulit Beneficium, *text. clar. c. Si a sede. de Præb. in 6.*

37. CONCL. III. Post Papam ordinarius Collator Beneficiorum in sua Diœcesi est Episcopus. Patet hoc ex *c. Nullus omnino 16. q. 7. & c. Cum ex injuncto. §. fin. de Hæreticis*, ibi: *Ad cuius (Episcopi) officium tam institutio, quam destitutio Sacerdotum noscitur pertinere.* Hinc Abbas *in cit. c. Cum ex injuncto. n. 2* ait, quòd Episcopus fundatam intentionem habeat super institutione, ac destitutione Sacerdotum, in Beneficijs suæ Diœcesis: & si alius sibi vendicat, probare debeat, jure speciali id sibi competere; quia de Jure communi ista pertinent ad Episcopum Unde de his inferioribus Collatoribus impræsentiarum non est necesse agere; cùm potiùs specialia jura, quæ nonnullis inferioribus Collatoribus competunt, inspicienda veniant.

Episcopus est ordinarius Collator Beneficiorum suæ Diœcesis.

Habet super his institutionem fundatam.

38. Quæres, quid censendum de Collatione Parochialium Ecclesiarum per Concursum? Resp. De hoc ex professo agi in Concilio Trident. *Sess. 24. de Reform. cap. 18.* Cùm enim maxime expediat animarum salutem, eas à dignis & idoneis Parochis gubernari: hinc Concilium ibidem saluberrimè decrevit, ut vacante Ecclesiâ Parochiali, interim, si opus fuerit, idoneus in ea Vicarius cum congrua fructuum portione assignatione constitutur, donec ipsi de Rectore provideatur. Exinde voluit, ejusmodi Parochias non arbitrio Episcopi, sed per Concursum esse conferendas.

Collatio Ecclesiarum Parochialium per Concursum, quæ?

39. Porrò forma concursus hæc assignatur, ut vacante Ecclesiâ Parochiali intra decem dies, vel aliud tempus ab Episcopo præscribendum, aliquot Clerici, ad Ecclesiam regendam idonei, coram deputandis Examinatoribus nominentur; vel, si ita pro Regionis more videatur magis expedire, per Edictum etiam publicum ad talem Parochiam aspirantes vocentur, & comparantes examinentur per Examinatores in Synodo Diœcesana deputatos: & qui peracto examine idonei judicati fuerint ætate, moribus, doctrinâ, prudentiâ, aliisque rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandam opportunis, Episcopo denuntientur. Ex quibus deinde Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum judicaverit; ipsique, & non alij, Parochia conferatur, prout amplius habet Concilium Trid. *loc. cit.* Verùm ab hoc Concur-

Forma dicti Concursus.

quid cen-
sendum de
Primis pre-
cibus Impe-
ratoris?

41. & 42.

40. Quæres ulterius, quid sit censendum de Primis Precibus Imperatoris? Resp. Romanus Pontifex Imperatori recens electo, & à Papa confirmato, id postulanti, per speciales litteras concedere solet pro Ecclesijs Germaniæ singulare privilegium, virtute cujus in qualibet Ecclesia semel personam idoneam, sibi gratam & acceptam, ordinario Collatori nominare possit, qui ad Beneficium vacans, dummodò cæteroquin sic idoneus, omnino recipi debeat. Et hujusmodi nominatio per Romanorum Imperatorem facta dicitur proprio nomine, *Primæ Preces Imperatoris.*

Non debent
esse secun-
dæ.

41. Cæterùm prædictæ Preces Imperatoris sunt intelligendæ, dummodò idem Collator non nisi semel, id est, pro unico tantùm Beneficio gravetur: nam alioquin non primæ, sed secundæ Preces censentur. Gravasse autem tunc censetur, si Preces ad effectum pervenerint, atque supplicans actu Beneficium illud obtinuerit: nam si hic Precibus renunciaverit, vel ex quocunque alio impedimento Beneficium illud non obtinuerit, nihil prohibet, quin Imperator novas Preces pro alio ad eundem Collatorem dirigere valeat.

In quibus
Beneficijs
non habe-
ant locum?

42. Ab his tamen Primis Precibus excipiuntur Dignitates Pontificales, & primæ post illas; ut Præposituræ, vel Decanatus; item Prælaturæ, primæque Dignitates in Monasterijs, & Ecclesijs Collegiatis. Excipiuntur etiam Beneficia, quæ pertinent ad Jus patronatus Laicorum: nam huic Pontifex nunquam censetur derogare, nisi id exprimat. Insuper Primæ Preces Imperatoris locum non habent, nisi ordinarius Collator ad minus quatuor Beneficia conferre possit: nam si unum duntaxat, vel alterum conferendum habeat, non tenetur ejusmodi Preces admittere. Quinimò hæc clausula, *Dummodò ipsi Collatores, & Collatrices, saltem quatuor Beneficia conferre habeant*, Litteris Pontificijs, Cæsareæ Majestati dictam facultatem concedentibus, inseri solet; ne alioquin facilè contingat, ut quis toto vitæ suæ tempore impediatur ab usu juris liberæ suæ Collationis. Engel *tit. de Prabend. n. 70. Wagnereck cap. Is cui.*

§. 2. eod. in 6.

QUÆ-

QUÆSTIO IV.

Quibus conferenda sint Beneficia? ubi & de Conditionibus ex parte eorum requisitis.

43. **C**ONCL. I. Certum est, Beneficia Ecclesiastica non nisi dignis, atque idoneis, conferenda esse. Ita communis: nam rectæ rationi adversatur, assumere ad officium spirituale personam inidoneam. Hinc *o. Grave nimis, de præbend.* dicitur: *Grave nimis est, & absurdum, quod quidam Ecclesiasticus Prælati, cum possint viros idoneos ad ecclesiastica Beneficia promoveri assumere non verentur indignos, quibus nec morum honestas, nec litterarum scientia suffragatur: carnalitatis sequentes affectum, non iudicium rationis: unde quanta Ecclesijs damna proveniant, nemo sane mentis ignorat, &c.*

Beneficia Ecclesiastica non nisi dignis conferenda.

44. **C**ONCL. II. Electores, Patroni, & Collatores Beneficiorum, præsertim curatorum, quantum in ipsis est, sive in ipso rum libera dispositione, tenentur in conscientia ad præferendum inter dignos digniorem, seu quem magis Ecclesiæ utilem ipsi judicaverint. Ita post D. Thomam 2. 2. q. 63. art. 2. & q. 185. art. 5. Doctores passim; adeò, ut Lugo disput. 35. de just. & iure. sect. 2. n. 10. hanc sententiam appellet communissimam. Desumitur hoc ex *c. Metropolitanano. dist. 64. volente, quod optimus ordinetur.* Concordat textus *c. Licet. 3. q. 1. ibi: Qui præstantior est ex omni populo, qui doctior, qui sanctior, qui in omni virtute eminentior, ille eligitur ad Sacerdotium, & alibi.* Accedit ratio: quia dispensationes spiritualium principaliter ordinantur ad utilitatem communem, juxta illud 1. Corinth. 12. *Unicuique datur manifestatio spiritus ad utilitatem:* atqui communis isthæc utilitas non observatur, quando in dispensatione spiritualium, seu promotione ad Beneficia Ecclesiastica, illi qui sunt simpliciter minus boni, præferuntur melioribus; ergo.

Ea dignioribus in conscientia conferri debent.

45. Hinc Concilium Trident. Sess. 24. c. 1. de Reform. expressè ait: *Alienis peccatis communicantes mortaliter peccant, qui nisi quos digniores & Ecclesiæ magis utiles, ipsi judicaverint, ad Ecclesias promovent.* Quorum verborum sensum, cæteroquin admodum clarum, cum nonnulli Authores sinistrâ interpretatione pervertent, Innocentius XI. sequentem inter alias, ordine 47. Propositionem damnavit: *Cum dixit Concilium Tridentinum, eos alienis peccatis*

Mens Concilij Tridentini circa hoc.

Et Decretum Innocentij XI.

caris communicantes mortaliter peccare, qui nisi quos digniores, & Ecclesia magis utiles, ipsi judicaverint, ad Ecclesias promoveant, Concilium vel primò videtur per hoc Digniores non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum sumpto comparativo pro positivo; vel secundo locutione minus propria ponit digniores, ut excludat indignos, non verò dignos; vel tandem loquitur tertio, quando fit Concurfus. Hactenus Propositio damnata.

Conclusio
procedit de
omnibus
Beneficijs
curatis.

46. Dicitur notanter in Conclusionem, Beneficiorum, præsertim curatorum. Eam enim poit citatum Decretum Innocentij XI. procedere non solum de Episcopatibus, de quibus ex professo loquebatur Concilium Tridentinum; sed etiam de omnibus illis, qui habent jurisdictionem quasi Episcopalem, sive sint Abbates, sive Vicarij, aut Priores nullius Diocesis, sive Prælati Regulares, ob identitatem rationis; quin etiam de illis, qui eliguntur ad Beneficia Parochialia: ad longum deducit Jo. Cardenas in Crisi Theologica ad Propositionem 47. Innocentij XI.

Quid de Be-
neficijs sim-
plicibus,

47. Notat tamen citatus Author ibidem num. 2. neque Concilium Trid. Sess. 24. cap. 1. de Reform. neque Propositionem allegatam Innocentij XI. agere de Beneficijs simplicibus, & nullam animarum curam habentibus; nam Concilium expressè agit de Pastoribus Ecclesiarum; Propositio verò citata agit contra eos qui Concilium perperam interpretabantur. Hinc non pauci Doctores apud Lugonem loc. cit. num. 10. oppositum tenent de Beneficijs simplicibus: & quòd in his non sit peccatum mortale, prætermittere digniorem, dummodò verè dignus & idoneus instituat, censet Layman lib. 4. tract. 2. cap. 15. num. 8. post Sorum, Lessium, & alios: siquidem Ecclesia plerumque non magnum inde detrimentum patitur.

Patrimo-
nialibus &
Patronatus

48. Additur in Conclusionem, quantum in ipsis est. Nam in Beneficijs patrimonialibus, sive quæ ex primæva Fundatione, statuto vel consuetudine, certo personarum generi, v. g. talis Familiæ, Patriæ, &c. conferenda sunt, id observari debet, dummodò adsint idonei, qui ex tali genere institui possint; non obitante, quòd alij meliores, sed extranei, præsitò sint. Deinde, quando Patronus, præsertim laicus, præsentat Clericum dignum ad Beneficium, tenetur eum Episcopus instituere (b) haud obstante, quòd judicet aliquem alium fore digniorem. Siquidem hic est favor specialis, & privilegium, ratione Fundationis Patrono concessum, ut quem voluerit, præsentare valeat; dummodò is cæteroquin idoneus sit, ac dignus. Quinimò ex hoc fundamento probabiliter tradunt nonnulli Authores, quos citat, & sequitur Layman

(b) *in
frâ dice.
jur. Diss. 3.
n. 44. &
segg.*

man loc. cit. cap. 15. num. 7. Patronum laicum plerumque satisfacere obligationi suæ, si præsentet dignum, ac idoneum, adeo ut periculum non sit, Ecclesiam ex illius provisione damnum accepturam: quamvis secus dicendum sit de Prælati, & Patroni Ecclesiasticis, utpote quibus ex officio incumbit, Ecclesiæ quàm optime providere.

49. Dicitur ultimò, seu quem magis Ecclesia utilem judicaverint. Quia non tenetur quis assumere simpliciter meliorem, sed meliorem quoad regimen Ecclesiæ; qui scilicet possit Ecclesiam & intruere, & defendere, & pacifice gubernare, prout loquitur Doctor Angelicus cit. q. 185. art. 3. Unde & Concilium Trid. loc. cit. notanter monet, eos à Promotoribus esse promovendos ad Ecclesias, quos digniores, & Ecclesia magis utiles ipsi judicaverint. Hinc pro dictorum intelligentia

Ecclesiæ magis utilis, quis?

50. Notandum, quòd Dignus respectu Beneficij Ecclesiastici dicatur omnis ille, qui habet sufficientiam, omnesque qualitates jure requisitas ad ejus ministerium. Dignior verò, qui comparatione aliorum majorem sufficientiam, aptitudinemque ad administrandum habere dignoscitur. Et quidem isthæc major sufficientia, dignitasque, non præcisè mensuranda est ex majori doctrina, vel majori probitate, aut nobilitate; sed conjunctim ex omnibus animæ & corporis dotibus, ipsaque aptitudine ad regendum, adeo ut Ecclesiæ, sive Prælaturæ, cui præficitur, utilior fore credatur.

Dignus respectu Beneficij, & Dignior, quis?

51. Et notanter hoc additur. Nam major isthæc dignitas est desumenda per comparationem ad bonum commune: contingit autem quandoque, quòd ille, qui est minus sanctus, & minus sciens, possit magis conferre ad bonum commune, propter potentiam, vel industriam sæcularem, vel propter aliquid hujusmodi; uti notat D. Thomas cit. quaest. 63. art. 2.

Unde desumenda major dignitas?

52. Tandem Indignus censetur, cui deest aliqua ex qualitatibus ad ministerium Beneficiale jure requisitis. Quod ultimum ut melius pateat, sit

Indignus, quis?

53. CONCL. III. Ad hoc, ut quis sit dignus sive idoneus ad Beneficium Ecclesiasticum, plures requiruntur conditiones; videlicet Thorus legitimus, Clericatus, Ætas conveniens, Cœlibatus, absentia Censuræ atque Irregularitatis, Probitas morum, Scientia debita, Habilitas corporis, Intentio Statûs Ecclesiastici, & Carentia alterius Beneficij incompatibilis. Ita Lessius lib.

Conditiones, ut quis sit Dignus ad Beneficium.

2. cap.

I. *Thorus legitimus.*

54. Itaque ad obtinendum Beneficium Ecclesiasticum requiritur. I. *Thorus legitimus*; hoc est, quod quis ex legitimo Matrimonio procreatus fuerit. Illegitimus enim cujuscunque Beneficij incapax est, nisi cum eo dispensetur.

II. *Status Clericalis.*

55. II. *Status Clericalis*; id est, ut quis saltem primam Tonsuram initiatus sit. Nam aliam quilibet, & ad quodlibet Beneficium inhabilis existit; adeo quidem, ut non sufficiat, post illud jam acquiritum tonsurari, c. *Ex litteris, de Transaction.* Quinimo si Beneficium ex sua institutione requirat certum Ordinem, quicunque illo Ordine caret, hoc ipso inhabilis censetur ad ejusmodi Beneficium; nisi forsan dictum Ordinem intra tempus à Jure præscriptum obtinere valeat; prout adeptus Ecclesiam Parochialem satisfacit, si *infra annum à sibi commissi regiminis tempore numerandum, se faciat ad Sacerdotium promoveri, c. Licet canon. de Elect. in 6.*

III. *Ætas legitima. Et quæ sit talis?*

56. III. *Ætas legitima*; nisi cum aliquo dispensetur, c. *Cum in cunctis, de Election.* Porro pro quocunque Beneficio ad minimum requiritur ætas quatuordecim annorum inchoatorum; prout novissime statuit Concilium Trident. *Sess. 23. c. 6. de Reform. ibi: Nullus ante decimum quartum annum Beneficium possit obtinere.* Deinde ad Dignitates, vel Personatus, quibus animarum cura nulla subest, requiruntur viginti duo anni saltem inchoati, iuxta Concilium Trid. *Sess. 24. cap. 12. de Reform.* Verum ad Beneficium Parochiale requiruntur anni viginti quinque ad minus inchoati, *cit. c. Licet canon. de Elect. in 6. ibi: Decernentes, collationes de parochialibus Ecclesijs, his, qui non attigerint vigesimum quintum annum, de cætero faciendas viribus omnino carere.* Tandem ad Episcopatum requiritur ætas triginta annorum, *cit. c. Cum in cunctis, de Elect.*

IV. *Cælibatus.*

57. IV. *Cælibatus*; hoc est, ut quis non sit Matrimonio ligatus. Siquidem quælibet collatio Beneficij facta ei, qui Matrimonio junctus est, invalida existit; nisi forsan quis consentiente conjuge Castitatem voverit perpetuam, nec bigamus existat, c. *Sanè. 2. de Clericis conjugatis.* Quinimo, si Clericus in minoribus Ordinibus constitutus habeat Beneficium, & postea contrahat Matrimonium, illud ipso jure perdit, *arg. cap. 1. & c. Quod à re. eod. & cum communi Doctorum tradit Sanchez lib. 7. de Matrim. disp. 42. n. 4.*

58. V. Absentia Censura atque Irregularitatis ; hoc est, ut quis non sit detentus ullo Juris impedimento, ut puta Irregularitate, Excommunicatione, aut aliâ Censurâ Ecclesiasticâ. Collatio siquidem Beneficij nulla est, ipsoque jure irrita, si fiat excommunicato excommunicatione majori, vel suspenso, aut interdicto ; prout patet ex c. Postulastis, de Clerico excommunicat. & c. Cum dilectus de Consuetud. & c. 1. de Postulat. Pralat. cum concordantijs.

v. Absentia censuræ, atque irregularitatis.

59. Additur notanter, excommunicato excommunicatione majori. Quia, si Beneficium conferatur excommunicato excommunicatione minori, collationem non esse ipso jure irritam, sed irritandam, arg. c. Si celebrat, de Clerico excommun. censet Lessius loc. cit. n. 116. quamvis nonnulli oppositum teneant.

quid de excommunicato excommunicatione minori ?

60. VI. Probitas morum. Et VII. Scientia debita. Et VIII. Habilitas corporis. Hoc est, ut quis bonis moribus, & scientiâ commendabilis existat, c. Cum in cunctis. de Elect. & alibi : simulque eâ corporis aptitudine præditus sit, ut decenter officium suum præstare valeat.

VI. Probitas morum. VII. Scientia debita. VIII. Habilitas corporis.

61. IX. Intentio Statûs Ecclesiastici. Si enim quis accipiat Beneficium Ecclesiasticum eo duntaxat animo, ut ex ejus fructibus sustentari valeat, donec studia sua absolverit, vel divitem uxorem repererit, intentione postea Beneficium deferendi, peccat mortaliter, nec potest tutâ conscientiâ illud retinere. Lessius loc. cit. dubit. 26. num. 132. allegans communem. Nihilominus factis est, ut quis sincero animo, bonâque fide proponat Statum Ecclesiasticum retinere, neque ab eo resilire, nisi iusta causa supervenerit : quia non est mens Ecclesiæ, per Beneficium ita firmiter astringere Clericum ad Statum Ecclesiasticum, ut nullâ de causâ, licet adhuc sit constitutus in Ordinibus minoribus, possit eum deserere ineundo Matrimonium.

IX. Intentio Statûs Ecclesiastici.

62. X. Carentia alterius Beneficij incompatibilis, juxta inferius dicenda Dist. 2. Quaest. 2. Cæterum hoc non ita intelligendum est, quasi Collatio secundi Beneficij incompatibilis sit nulla : quinimò ea est valida, sed adeptâ illius pacificâ possessione vacat primum ; prout declarasse Sac. Congregationem Cardinalium Concilij Trid. Interpretum, refert Fagnanus c. Super inordinata, num. 9. de Præbend. Quòd si verò Beneficiarius utrumque retinere perrexerit, utroque privatus existit ipso jure. (c)

X. Carentia Beneficij incompatibilis.

63. CONCL. IV. Electio indigni, seu carentis aliquâ ex qualitatibus ad ministerium Beneficiale jure requisitis, irrita est,

(c) Juxta dicenda Dist. 2. n. 19. & seqq. Electio indigni est ip-

so jure ir-
rita.

ac nullius roboris : valet tamen electio de digno celebrata omisso digniori. Prior pars patet ex pluribus textibus Juris Canonici, in explicatione singularum qualitatum haecenus adductis. Concordat Concilium Trident *Sess. 22. cap. 4. de Reform. ibi : Nec alijs imposterum fiat provisio, nisi ijs, qui jam e-
tatem, & ceteras habilitates integrè habere dignoscantur : aliter ir-
rita sit provisio.*

Valet tamē
electio di-
gno omisso
digniore.

64. Altera pars est Zoëlij *tit. de Election. num. 45. Engel
eod. num. 47. & aliorum.* Ratio est : quia Ecclesia nullibi rejicit, neque irritat electionem de digno celebratam omisso digniore (benè tamen electionem indigni) idque ob bonum pacis : alioquin enim omnes propemodum electiones essent in discrimine, ac daretur locus infinitis litibus, si eâ duntaxat de causâ posset electio impugnari, atque irritari, quòd non fuerit electus dignior. Nec obstat, quòd scilicet eligentes dignum omisso digniori peccent. Nam *multa fieri prohibentur, quasi facta fuerint, obtinent roboris firmitatem, ut dicitur cap. Ad Apostolicam. de Regula-
ribus.*

QUÆSTIO II.

Quæ sint obligationes Beneficiorum ?

Obligatio
Beneficia-
riorum
multiplex.

65. **C**ONCL. I. Obligatio Beneficiorum multiplex esse potest, pro qualitate scilicet Beneficiorum, arque Fundationum diversitate. Patet hoc : tum quia in una Fundatione plura Missarum onera Beneficario imponuntur, quàm in altera. Tum quia nonnulli eorum quandoque ad Chorum alligari existunt, non verò alij. Tacentur aliæ speciales obligationes, quæ quibusdam Beneficijs vi primæ suæ Fundationis impositæ sunt, non alijs : unde tenor Litterarum Fundationis vel maximè inspiciendus, & exactè observandus erit.

Una, est
Horarum
Canonicarū
recitatio.
(d) *Tract.
6. Dist. 1.
num. 24.
31. & seq.*
Alia, est Re-
sidentia
personalis.

66. **C**ONCL. II. Una principalis Beneficiorum omnium, etiam necdum in sacris Ordinibus constitutorum obligatio, est recitatio quotidiana Horarum Canonicarum. Ita communis, & patet ex jam superiùs (d) dictis.

67. **C**ONCL. III. Alia obligatio Clericis Beneficiarijs incumbens, est Residentia personalis. Patet hoc tum ex Concilio Trident. *Sess. 23. de Reform. cap. 1.* tum ex Jure Canonico, *toto Tit. de Clericis non residentibus.*

68. **C**ON-

68. CONCL. IV. Episcopi, & Pastores, quibus cura animarum commissa est, tenentur ad eiusmodi Residentiam personalem de Jure naturali, & Divino. Ita Lessius lib. 2. de just. & jure cap. 34. dubitat. 29. Herincx disp. 7. de just. & jure, quaest. 4. Vallensis, & alij; idque satis aperte supponitur in Concilio Trident. cit. cap. 1. ibi: *Cum praecepto Divino mandatum sit omnibus, quibus cura animarum commissa est, oves suas agnoscere, &c. Quae omnia nequaquam ab ijs praestari, & impleri possunt, qui gregi suo non invigilant, neque assistunt sed mercenariorum more deserunt.* Quibus verbis insinuat ratio Conclusionis: siquidem sedulorum Pastorum est, gregi suo invigilare, eique assistere, quod fit per Residentiam personalem; non autem Mercenariorum more eundem deserere.

Episcopi & Pastores tenentur residere iure Divino.

69. CONCL. V. Etiam reliqui Beneficij, curam animarum non habentes, spectato Jure communi Ecclesiastico, tenentur residere in loco Beneficij, sive Dignitatem annexam habeant, arg. cap. 1. & seq. de Clericis non resid. sive aliud obtineant simplex Beneficium, quantumvis tenue ac modicum; prout desumitur ex c. Conquerente. & c. Inter quatuor. eod.

Alij vero Beneficij iure Ecclesiastico.

70. Dicitur notanter, spectato Jure communi Ecclesiastico. Nam imprimis hujusmodi obligatio non descendit ex Jure naturali & Divino, sed vel ex primæva Fundatorum intentione, vel saltem ex Sacris Canonibus jam allegatis. Deinde loquendo de Beneficij simplicibus, ex generali consuetudine totius Ecclesiae eadem personalem Residentiam non amplius requirunt; ideoque potest Beneficiarius per Substitutum illis deservire, nisi Fundator disertis verbis oppositum expresserit. Fagnanus c. Cum omnes. n. 14. de Constitut. Vallensis, Engel, & alij.

De consuetudine excipiuntur Beneficia simplicia.

71. Quod si contra datas Conclusiones obijcias. Juxta Regulam 68. Juris in 6. *Potest quis per alium, quod facere per seipsum.* cum concordantijs: ergo non tantum habens Beneficium simplex, sed & quilibet alius potest deservire per Substitutum. Resp. negando consequentiam: nam allata Regula falit, seu patitur exceptionem, quando electa est industria & opera personæ; prout ipsa id collatione Beneficij semper electa intelligitur, arg. c. Is cui. de Offic. Judicis delegati, in 6. Simulque, ut taceatur specialis dispositio Juris quoad hoc, contra rectam rationem est, ut non obstante, quod Beneficium detur propter officium, unus habeat Beneficium, ejusque emolumentum, & alter præstet onus, atque officium: nisi major aliqua ratio cogat

Solvitur instantia.

gat Clericum à suo Beneficio ad tempus abesse, eique interim per alium idoneum Substitutum deservire.

Quibus de
causis liceat
abesse à Be-
neficio?

72. CONCL. VI. Nihilominus justâ de causâ quandoque licitum est, abesse à loco Beneficij. Ita Concilium Trid. *cit. Sess. 23. de Ref. cap. 1.* ubi inquit: *Christiana charitas, urgens necessitas, debita obedientia, ac evidens Ecclesie, vel Reipublica utilitas, aliquos nonnunquam abesse postulant, & exigunt.* Rectè tamen ibidem subditur, quòd quando tales qui Beneficium Ecclesiasticum curam animarum annexam habens obtinent, abesse contigerit, debeat causa legitimæ absentiæ per Episcopum esse cognita, & approbata; simulque ipsi teneantur, Vicarium idoneum, ab ipso Ordinario approbandum, cum debita mercedis assignatione relinquere; ut quantum fieri poterit, ex ipsorum Pastorum absentia Oves concredite nullum damnum accipiant.

Episcopus
quando, &
quamdiu
possit ab-
esse?

73. CONCL. VII. Episcopus extra tempus Adventus, Quadragesimæ, ac solemniora Festa, potest abesse ab Ecclesia sua per duos, vel ad summum tres menses, sive continuè, sive interruptim, sine alia Superioris approbatione, etiam causâ duntaxat relaxandi animum. Ita colligitur ex *cit. Concilio Trid. & notat Barbosa ibidem in Collectaneis n. 15. & 16.* cum alijs, quos citat. Ratio hujus affertur à Concilio Trident. ibi: *Quoniam, qui aliquantisper tantum absunt, ex veterum Canonum sententia non videntur abesse; quia statim reversuri sunt.*

Item & Ca-
nonici?

74. CONCL. VIII. Canonici Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiatarum, possunt à suis Ecclesijs quolibet anno per tres menses abesse; nisi ubi proprijs Ecclesiarum constitutionibus longius servitij tempus requiritur. Ita Concilium Trident. *Sess. 24. c. 12. de Reform.* & Barbosa *ibi in Collectaneis num. 64.* cum alijs. Intellige, dummodò non omnes Canonici simul absint, sed tot semper remaneat, ut servitium Ecclesie possit peragi: quia Concilium non indulsit tres menses absentiae toti Capitulo, sed Canonici, scilicet singulis per vices. Fagnanus *in c. Licet n. 55. de Prebend.*

Quid de Pa-
rochis?

75. CONCL. IX. Parochi vel maximè residere tenentur propter periculum, ne in ipsorum absentia quidam è Parochianis sine Sacramentis decedant aut in alijs spiritualibus auxilijs detrimentum patiantur. Nihilominus quia circa Parochos quoque non rarò occurrunt causæ aliquantisper aliorum discedendi, providè idem Sac. Oecumenicum Concilium *cit. cap. 1.* statuit in hæc verba: *Eadem omnia, etiam quoad culpam, amissionem fructuum,*

et penas de Curatis inferioribus, & alijs quibuscunque, qui Beneficium aliquod Ecclesiasticum, curam animarum habens, obtinent, Sacrosancta Synodus declarat, & decernit; ita tamen, ut quandocunque eos, causâ prius per Episcopum cognitâ, & probatâ, abesse contigerit, Vicarium idoneum, ab ipso Ordinario approbandum, cum debita mercedis assignatione relinquunt. Discedendi autem licentiam in scriptis, gratisque concedendum, ultra bimestre tempus, nisi ex gravi causa, non obtineant. Hæc Concilium: occasione quorum.

76. Quæritur, an Parochus per dictos duos menses possit abesse sine alia licentia Episcopi? Affirmant Navarrus *cap. 25. Manualis, n. 121.* Azorius *part. 2. lib. 7. cap. 4. quæst. 10.* Bonacina & quidam alij. Rationem dant: tum quia ante Concilium id licebat, *arg. c. Presentium. & c. Si quis in Clero. 7. q. 1.* ubi per duos menses, vel saltem per tres hebdomades poterat Sacerdos à sua Ecclesia abesse: atqui à Jure antiquo non est recedendum sine novo Jure expresso, *l. Precipimus. C. de Appellat.* Tum quia Episcopo, qui tamen magis tenetur residere, id expressè permittitur à cit. Concilio.

An hi possint abesse sine alia licentia per duos menses; Affirmant aliqui.

77. Opposita sententia asserit, Parochos ne quidem primo bimestri posse abesse sine licentia Episcopi. Ita Barbosa *in Collectionis ad cit. cap. 1. Concilij Trid. num. 67.* post Lessium *lib. 2. cap. 34. num. 159.* Vasquez, & plures alios. Et subdit Barbosa *num. 68.* quòd Garcias, & Armendar. decisum referant, non posse Parochum per hebdomadam abesse non petità, vel non obtentâ licentiâ, etiam relicto idoneo Vicario per Ordinarium approbato. Et hæc sententia est conformior verbis Concilij Tridentini proximè relatis, ut patet: quamvis simul attendi debeat praxis singularum Diocesium, & an rigor iste sit ibidem receptus. Credo tamen (inquit cit. Lessius) non esse usureceptum.

Melius alij negant.

78. Illud certum est, quòd quando subdita necessitas occurrat, qua nequit Parochus Episcopum adire, fas sit eidem ad breve tempus abesse absque expressâ Episcopi licentia (nam subita necessitas, cum gravis sit, non patitur dilationem, neque moram) dummodò relicto idoneo Vicario benè provideatur, ne in sua absentia Grex sibi commissus spirituale damnum patiatur.

Quid in casu subitæ necessitatis?

79. Insuper certum est, si per longius tempus, utputà ultra duos menses, Parochus sive conjunctim, sive divisim, à sua Parochia abesse velit, requiri causam graviolem, atque expressam licentiam Episcopi; prout clarè indicat cit. Concilium Trident.

Vel absentia ultra duos menses?

700 *Tract. XI. De Beneficijs, Jure patronatus & Decimis. Dist. II.*
juncto c. *Licet, canon. §. fin. de Election.* ubi dicitur, quòd super Re-
sidentia personali Parochi *facienda potest Ordinarius ipsius gratiam di-*
spensationis ad tempus facere, prout causarationabilis id exposcit.

Solvitur
instantia.

80. Nec obstat, quòd Parochus Jure naturali teneatur ad
Residentiam personalem. Resp. enim, id intelligendum seclu-
sâ iustâ causâ, & cessante legitimâ dispensatione. Verùm de Re-
sidentia Beneficiorum, & pœnis non residentium, plura Ca-
nonistæ, *Tit. de Clericis non residentibus &c.*

DISTINCTIO II.

De Incompatibilitate, Renunciatione, & Permutatione Beneficiorum.

QUÆSTIO. I.

Quæ Beneficia sint incompatibilia, vel com- patibilia?

Mala ex
pluralitate
Beneficio-
rum simul
retentorum
obvencien-
tia.

1. **Q**uanta mala oriri soleant in Ecclesia Dei, dum nonnulli
plura obtinent Beneficia Ecclesiastica, paucis compre-
hendit Pontifex c. *Quia in tantum, de Prabend.* dicens, quòd
multitudo Prabendarum canonibus inimica, dissolutionis materiam & eva-
gationis inducit, certumque continet periculum animarum. Eadem mala
amplius deplorat Pontifex *in Extravag. Execrabilis, de Prabend.* eò
quòd execrabilis quorundam ambitio, & improbitas importuna,
plura à Romanis Pontificibus non tam obtinere, quàm extorque-
re plerùmque noscuntur Beneficia: adeò, ut (præter alia in-
commoda, quæ ibidem recensentur) multi alij litterati, probi-
que Viri à consecutione competentium Beneficiorum impedian-
tur, cultus Divinus minuat, hospitalitas in ipsis Beneficiis debi-
ta non servetur, atque Ecclesiarum detrahatur commodis & ho-
nori, quæ carentes Defensorum auxilio, in juribus suis, & liber-
tatibus multipliciter collabuntur.

Et quando-
que possunt
abesse.

2. Quia verò talia incommoda atque inordinationes, quan-
doque certis concurrentibus circumstantijs abesse possunt; hinc
non sequitur, universim illicitum esse, plura simul habere Bene-
ficia.